

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG GYDOL OES 26AIN MEDI 2022

PWNC: RHAGLEN CYMUNEDAU DYSGU CYNALIADWY – ADRODDIAD
EHANGU YSGOL CAE'R DRINDOD

ADRODDIAD GAN: CYFARWYDDWR CORFFORAETHOL ADDYSG A
GWASANAETHAU CORFFORAETHOL

---

1. DIBEN YR ADRODDIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yw diweddarau Aelodau Craffu ar ddiwygiad arfaethedig i gynnig Band B y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy ar gyfer ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod.
- 1.2 Mae'r cynnig yn ceisio diwygio penderfyniad y Cabinet a gymeradwywyd yn flaenorol ar y 7^{fed} Ebrill 2021 i ehangu'r ysgol ar i gae chwaraeon o eiddo'r Cyngor gerllaw safle presennol yr ysgol.
- 1.3 Bydd y Cabinet yn ystyried adroddiad ar yr 5^{ed} Hydref 2022 ac fel ymgynghorwyr allweddol, gofynnir am farn y Pwyllgorau Craffu ar y cynlluniau diwygiedig.

2. CRYNODEB

- 2.1 Cymeradwyodd penderfyniad y Cabinet ar 7^{fed} Ebrill 2021 ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod i'r maes chwaraeon sy'n eiddo i'r Cyngor gerllaw'r Ysgol, a neilltuwyd tua £300,000 i greu cae chwarae amgen a gwella'r cyfleusterau gwyllo a newid yng Nghanolfan Hamdden Sue Noake gerllaw.
- 2.2 Roedd y bwriad i ehangu'r ysgol yn rhan o Gynllun Amlinelliad Strategol Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Band B y Cyngor, a byddai'n galluogi'r ysgol i barhau i ddarparu cyfleusterau dysgu o'r radd flaenaf ar gyfer dysgwyr presennol yn ogystal â chreu 80 o lefydd ychwanegol yn yr ysgol i reoli gyda'r galw yn y dyfodol.
- 2.3 Dros y blynyddoedd mae'r ysgol wedi sefydlu enw ardderchog fel darparwr addysg i'n dysgwyr mwyaf agored i niwed, gyda llawer ohonynt ag ystod eang o anawsterau dysgu ac anghenion corfforol a meddygol. Dyfarnodd Arolygiad Estyn 2019 bum dyfarniad 'Ardderchog' i'r ysgol gydag arolygwyr yn gwneud nifer o sylwadau cadarnhaol iawn am yr ysgol, ei harweinyddiaeth a'i chynwysoldeb.

- 2.4 Wrth i enw da'r Ysgolion dyfu, felly hefyd nifer y disgyblion ar y gofrestr. Mae'r ysgol a'r Awdurdod Lleol eisoes yn gweithredu nifer o strategaethau i ymdopi â'r galw ychwanegol hwn. Heb gapasiti ychwanegol mae perygl na fydd plant bregus yn diwallu eu hanghenion yn lleol a byddai angen darpariaeth ar gyrion y sir. Mae perygl hefyd y gall lleoliadau gael eu cyfeirio i'r safle gan Dribiwnlys, ar gyfer plant o fewn neu y tu allan i'r ardal.
- 2.5 Cafodd y penderfyniad a wnaed gan y Cabinet ym mis Ebrill ei wneud yn wyneb gwrthwynebiad cymunedol sylweddol i'r cynllun. Roedd y gwrthwynebiad yn bennaf gan aelodau'r Clwb Rygbi sy'n brif ddefnyddiwr y cae chwaraeon a grŵp a sefydlwyd i achub Mannau Gwyrdd o fewn Ystrad Mynach. Rhoddwyd y cynnig dan bwysau pellach o ganlyniad i gyfres annhymig o ollyngiadau carthffosiaeth yng Nghanolfan Hamdden Sue Noake, yn agos at leoliad y cae chwaraeon newydd arfaethedig.
- 2.6 Fe wnaeth y Cyngor gydnabod bod dilyniant y cynllun i ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod yn dibynnu'n fawr ar Ddŵr Cymru'n datrys y materion carthffosiaeth yng Nghanolfan Hamdden Sue Noake ac felly ataliwyd yr ehangu ym mis Mehefin 2021 wrth aros am y camau adferol. Mae gwaith wedi parhau ers hynny i ddatrys y materion dan sylw ac mae Dŵr Cymru wedi bod yn gefnogol iawn yn hyn o beth, gan gynnal arolygon, gwneud gwaith dadsiltio a glanhau rhannau estynedig o'r garthffos.
- 2.7 Ar wahân i hynny, mae blwyddyn bellach wedi'i cholli yn y datblygiad hollbwysig hwn ac mae'r ysgol yn wynebu galw pellach am lefydd ym mis Medi. Nid yw'r pwysau i ddarparu lleoedd a chyfleusterau ychwanegol yn yr ysgol erioed wedi bod yn fwy aciwt, ac mae angen i gynnig nawr symud ymlaen ar gyflymder.
- 2.8 Ar y sail hon, gofynnwyd am ateb cyfaddawd sy'n galluogi darparu'r lleoedd ychwanegol yn y modd mwyaf effeithlon o ran amser, gyda Swyddogion yn ailymweld â'r cynnig ehangu gwreiddiol, gyda'r bwriad o ddatblygu rhai dewisiadau amgen arloesol nad oedd yn cynnwys colli'r cae chwaraeon. Nodwyd awgrym o ran ceisio datblygu estyniad deulawr ar ran o Faes Parcio'r Ysgol a fyddai'n creu 10 ystafell ddsbarth ychwanegol a rhai cyfleusterau ychwanegol (gweler 5.6).
- 2.9 Ond mae nifer o nodweddion y gofynnwyd amdanynt gan ddysgwyr ac a fyddai wedi bod ar gael i'r gymuned ehangach na fydd yn bosibl pe bai'r ysgol yn cael ei hehangu yn y modd hwn. Mae'r rhain wedi'u nodi mewn testun amlwg yn nhabl 5.6. Mae'r cynnig hwn hefyd yn debygol o'i gwneud yn ofynnol i ddatblygu Ysgol Arbennig ychwanegol fel rhan o gynigion Cymunedau Dysgu Cynaliadwy ar gyfer Band C y Cyngor, er y bydd angen cymeradwyaeth ar bwynt yn y dyfodol wrth gwrs.
- 2.10 Er bod y dyluniadau yn parhau i gael eu mireinio, mae'r cynnig wedi derbyn cefnogaeth unfrydol gan yr Ysgol ac mae ei Chorff Llywodraethol a Llywodraeth Cymru hefyd wedi gwirio na fyddai angen ymgynghori pellach ar gyfer y cynnig hwn. Mae gallu darparu'r llefydd heb gollir cae chwaraeon hefyd yn cael ei ystyried yn debygol o gael derbyniad ffafriol gan y Gymuned.
- 2.11 Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu ystyried y cynigion diwygiedig i ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod a chefnogi argymhelliad i'r Cabinet i fwrw ymlaen ar y sail hon.

3. ARGYMHELLION

- 3.1 Cyn cyflwyno adroddiad i'r Cabinet, gofynnir i Aelodau Craffu: -

- a) Ystyried a chraffu ar y wybodaeth sydd yn yr Adroddiad
- b) Cymeradwyo'r argymhelliad i'r Cabinet i ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod drwy estyniad deulawr ar ran o Faes Parcio'r Ysgol
- c) Gofyn i swyddogion ymchwilio opsiwn mwy hirdymor i greu 2^{il} Ysgol Arbennig yn y Fwrdeistref o dan Fand C y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

4. RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLION

- 4.1 Rhoi cyfle i'r Aelodau graffu ar gynnig diwygiedig i ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod fel rhan o'i Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy Band B
- 4.2 I ofyn am gymeradwyaeth Aelodau ar yr argymhellion i'r Cabinet a amlinellwyd yn 3.1, cyn ystyriaeth y Cabinet.
- 4.3 I gynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei ddyletswyddau yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru 2018.

5. YR ADRODDIAD

5.1 Cyfluniad Amgen ar gyfer Adeiladu

- 5.2 Mae'r Cyngor yn cydnabod bod yna lawer o lwybrau i wireddu newid trawsnewidiol, ac mae buddsoddi mewn prosiectau allweddol yn bwysig er mwyn bodloni gwledigaeth strategol y rhaglen Band B.
- 5.3 Fel y cyfeirir yn yr adran Gynodeb uchod, mae nifer o ffactorau allanol a oedd yn lleihau'r cyfle o gyflawni'r cynllun gwreiddiol yn llwyddiannus mewn modd amserol. Mae ffactorau megis gwrthwynebiad cymunedol, y gollyngiadau carthffosiaeth sy'n gysylltiedig â datblygu cae chwaraeon newydd yn Sue Noake a'r galw cynyddol o ddisgyblion sydd am fynychu'r ysgol, i gyd wedi cyfrannu at yr angen am gyfluniad amgen ar gyfer ehangu'r ysgol i gael ei ddatblygu.
- 5.4 Cynlluniwyd y lleoliad a'r cynllun arfaethedig gwreiddiol i ehangu'r ysgol dros gae chwaraeon cyfagos Drindod 1 ar un llawr, gyda lleoedd ystafell ddosbarth ychwanegol, ystod eang o gyfleusterau dan do ac awyr agored ychwanegol ar gyfer y disgyblion yn ogystal â darpariaeth gymunedol well (gweler 5.6).
- 5.5 Y cyfluniad amgen posibl a gynigir bellach yw estyniad deulawr sy'n gwneud defnydd o ran o'r maes parcio presennol. Dylid nodi, fodd bynnag, er y bydd y cyfluniad amgen ar gyfer yr adeilad yn dal i ddarparu ehangiad o'r ysgol, ni fydd nifer o nodweddion y gofynnwyd amdanynt gan ddysgwyr, ac a fyddai wedi bod ar gael i'r gymuned ehangach, bellach yn bosibl.
- 5.6 Wrth gymharu'r ddau opsiwn, mae'r tabl isod yn amlinellu'r gwahaniaethau rhwng y ddau gynnig:

Opsiw Gwreiddiol	Cyfluniad Amgen ar gyfer Adeiladu
<ul style="list-style-type: none"> • Estyniad un llawr newydd dros y cae chwaraeon cyfagos 	<ul style="list-style-type: none"> • Estyniad deulawr newydd o fewn cwrtill yr ysgol bresennol

<ul style="list-style-type: none"> • Cyfle i ehangu ymhellach ar y safle o ystyried maint ardal a photensial ar gyfer estyniad deulawr yn y dyfodol neu adeiladu ar ardal y maes parcio • 80 lle ychwanegol <p>Cyfleusterau newydd yn yr estyniad unllawr i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 x ystafell ddosbarth gyda chyfleusterau a thoiledau newid • Pwll therapi dŵr a chyfleusterau newid • Neuadd • Ystafell adlamu/therapi • Mwy o seddi ar gyfer y Caffi Oren • 9 x ardal aml-ddefnydd • Ystafell Deuluol • 2 x Ystafell Synhwyrdd • Gofodau ar gyfer gwasanaethau Cyfannol – Gwasanaethau Cymdeithasol, Iechyd • 1 x Chwarae meddal • Ystafell Staff, swyddfeydd • Cwrt Mewnol gyda Gardd Synhwyrdd, ardal chwarae ac anifeiliaid 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim cyfle pellach i ehangu ar y safle wedi i'r datblygiad hwn gael ei wneud • 80 lle ychwanegol <p>Cyfleusterau newydd yn yr estyniad deulawr i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 ystafell ddosbarth (er bod angen ail-gyflunio'r ysgol bresennol i ddarparu ar gyfer 2 o'r rhain) • Dim Pwll ychwanegol, ond uwchraddio'r un presennol • Dim Neuadd ychwanegol • Dim Ystafell adlamu/therapi dynodedig • Cyfyngiad ar y nifer o seddi ychwanegol ar gyfer Caffi Oren • 6 x ardal aml-ddefnydd. Y defnydd i gael ei benderfynu gan yr ysgol • Dim Ystafell Deuluol ddynodedig • Gostyngiad sylweddol yn y gofod ar gyfer gwasanaethau Cyfannol • 1 x Chwarae meddal • Ystafell Staff, swyddfeydd ac ardal Hyfforddi ar y llawr cyntaf • Ardal awyr agored heb ardd synhwyrdd nac ardal anifeiliaid • Mynediad i gae chwaraeon cyfagos yn ystod y dydd • Liff <p>*Nodwch: Mae'r testun wedi'i amlygu yn nodi'r gwahaniaethau mewn cyfleusterau o ran y cyfluniad newydd</p>
---	---

Yr ysgol i gael mynediad at y cae chwarae cyfagos yn ystod y diwrnod ysgol i wneud iawn am golli cyfleusterau awyr agored o ganlyniad i ad-drefnu'r estyniad arfaethedig.

- 5.7 Gofynnir hefyd am benderfyniad gan y Cabinet ar bwynt yn y dyfodol ar sut i drin y £300 mil a neilltuwyd yn flaenorol ar gyfer cae chwaraeon ychwanegol ac uwchraddio i'r cyfleusterau yng Nghanolfan Hamdden Sue Noake. Bydd aelodau'n ymwybodol bod yr arian hwn wedi'i neilltuo i ddarparu mesur lliniaru ar gyfer colli'r cae chwaraeon yn Drindod 1. Gan na fydd angen y cae chwaraeon hwn bellach i gefnogi ehangu'r ysgol, efallai y bydd y Cabinet am ystyried buddsoddi'r arian hwn rhywle arall.
- 5.8 Ni fyddai'r opsiwn cyfluniad amgen yn yr adroddiad hwn yn gofyn am unrhyw Ymgynghoriad Statudol pellach fel y rhagnodwyd o dan God Trefniadaeth Ysgolion 2018. Ond prin yw'r cynnig ar gyfer datblygiad pellach, ac felly byddai angen ymchwilio i opsiwn mwy hirdymor i greu 2^{il} Ysgol Arbennig yn y Fwrdeistref o dan Fand C y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy. Byddai hyn yn dod ag elfen o risg gan y byddai unrhyw gynigion yn y dyfodol angen cymeradwyaeth ar wahân gan

Lywodraeth Cymru, a'i phroses ymgynghori ei hun ac ar hyn o bryd nid yw safle ar gyfer adeilad newydd wedi'i nodi.

5.9 Rhagwelir y byddai modd cyflawni'r opsiwn amgen erbyn mis Medi 2024, er bod hyn gadael ond ychydig o gyfle ar gyfer cynllunio wrth gefn.

5.10 **Casgliad**

Gofynnir i'r aelodau ystyried cynnwys yr adroddiad hwn, a'r potensial ar gyfer y cyfluniad amgen o'r adeilad, er mwyn cyflawni'r cynnig ar gyfer ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod bresennol, a chymeradwyo'r argymhelliad i'r Cabinet symud ymlaen i gynllunio a chyflwyno achosion busnes llawn yn seiliedig ar y ffordd amgen hon ymlaen.

6. **RHAGDYBIAETHAU:**

6.1 Bod modd cyflawni'r cynllun o fewn y gyllideb a ddyrannwyd.

6.2 Bod y cynllun yn cael cymeradwyaeth statudol.

6.3 Bydd y cynllun amgen yn cael ei gyflawni erbyn Medi 2024.

7. **CRYNODEB O'R ASESIAD EFFAITH INTEGREDIG**

7.1 Cynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol ac Asesiad Effaith Integredig ôl-ymgyngoriad ar gyfer y cynnig hwn ochr yn ochr â'r prosesau Ymgynghori gwreiddiol a oedd yn rhan o'r pecyn ymgynghori amlinellol sydd ill dau wedi'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

7.2 Pwrpas yr asesiad pellach hwn yw ystyried unrhyw wybodaeth bellach sydd wedi dod i'r amlwg ers i'r penderfyniad terfynol gael ei wneud, ac i adlewyrchu ystyriaeth o ffactorau amgylcheddol sydd wedi arwain at gyflwyno'r opsiwn arall.

[Dolen i Asesiad Effaith Integredig Diwygiedig \(Gorffennaf 2022\)](#)

8. **GOBLYGIADAU ARIANNOL**

8.1 Mae Llywodraeth Cymru ac Aelodau wedi cytuno mewn egwyddor yn y gorffennol i glustnodi cyfanswm o £12,588,573 ar gyfer ehangu Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Cyfraniad yr Awdurdod o fewn y swm hwn yw £3,147,143.

8.2 Ar hyn o bryd mae grymoedd y farchnad yn nodi cynnydd chwyddiant sylweddol o fewn y sector adeiladu. Mae hyn yn cael ei adolygu'n fanwl ond bydd y costau rhagamcanol presennol ar gyfer Rhaglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif yn amodol ar newid. Bydd aelodau'n cael eu diweddarau ymhellach wrth i faterion fynd yn eu blaen.

9. **GOBLYGIADAU PERSONÉL**

9.1 Bydd hyn yn ddibynnol ar gynigion penodol ac yn cael ei ystyried fel rhan o'r broses.

10. YMGYNGHORIADAU

- 10.1 Dosbarthwyd yr adroddiad drafft fel y manylir isod. Mae'r holl sylwadau a dderbyniwyd wedi'u hadlewyrchu yn y fersiwn hon o'r adroddiad.

11. PWERAU STATUDOL

- 11.1 Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018 (Llywodraeth Cymru)
Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

Awdur: Andrea West, Rheolwr Ysgolion yr 21^{ain} ganrif

Ymgynghoreion:

Christina Harrhy, Prif Weithredwr
Richard Edmunds, Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol
Dave Street, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Gwasanaethau Cymdeithasol
Y Cynghorydd Carol Andrews, Aelod Cabinet, Addysg a Chymunedau
Y Cynghorydd Teresa Parry, Cadeirydd Pwyllgor Craffu Addysg
Y Cynghorydd Jo Rao, Is-gadeirydd y Pwyllgor Craffu Addysg
Steve Harris, Pennaeth Gwasanaethau Ariannol a Swyddog Adran 151
Keri Cole, Prif Swyddog Addysg
Sue Richards, Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg / Pennaeth
Trawsnewid
Sarah Ellis, Swyddog Arweiniol Cynhwysiant ac Anghenion Dysgu
Ychwanegol
Sarah Mutch, Rheolwraig y Blynyddoedd Cynnar
Paul Warren, Arweinydd Strategol ar gyfer Gwella Ysgolion
Jane Southcombe, Rheolwr Gwasanaethau Ariannol
Lynne Donovan, Pennaeth Gwasanaethau Pobl
Anwen Cullinane, Uwch Swyddog Polisi Cydraddoldeb, y Gymraeg ac
Ymgynghori
Rob Tranter – Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a'r Swyddog Monitro
Ros Roberts, Swyddog Gwella Busnes
Huw John, Rheolwr Technegol yr Ymgynghoriaeth Adeiladu
Steve Pugh, Rheolwr Cyfathrebu Corfforaethol

Papurau Cefndir:

Dim